

آينه

ایران

حمایت صندوق بین‌المللی پول از سیاست جدیدارزی ایران

● «ریال نیمی از ارزش خود را از ماه سپتامبر تاکنون از دست داده است که بخشی از آن بر اثر بیم بازگشت تحریم‌ها به خاطر خروج آمریکا از توافق هسته‌ای بوده است. مقامات ایرانی ماه گذشته اعلام کردند که نرخ ارز رسمی و بازار آزاد برای ریال در مقابل دلار، ۴۲۰۰۰ ریال است. رئیس بانک مرکزی ایران پس از این‌ اعلام کرد که البته این نرخ حدود ۵ تا ۶ درصد در آینده نوسان خواهد داشت.»
خبرگزاری رویترز روز گذشته با این مقدمه، مصاحبه‌ای از مقامات صندوق بین‌المللی پول منتشر کرد که در آن از سیاست تک‌نرخ‌شدن ارز حمایت کرده بودند. پیش‌ازاین نیز این نهاد بین‌المللی در بررسی‌های اقتصادی‌اش، به لزوم تک‌نرخ‌کردن ارز در اقتصاد ایران تاکید کرده بود.
حالا نیز جهاد آژور، رئیس بخش خاورمیانه و آسیای مرکزی صندوق بین‌المللی پول به رویترز گفته است: «یکسان‌سازی به ازبین‌بردن نوسانات و بهبود رقابت برای اقتصاد، کمک می‌کند». او ادامه داد: «ایران باید در کنار نظام تک‌نرخ، کسری بودجه را هم کاهش دهد و اصلاحات بانکی را به‌ویژه برای بانک‌های مشکل‌دار با جدیت بیشتری انجام دهد و همچنین به بخش خصوصی باید امکان رشد و چولان بیشتری دهد».
جهاد آژور در پاسخ به سوآلی درباره ظرفیت ایران برای مقابله با اقدام احتمالی آمریکا نیز گفته است: «نظارت بیشتر برای مدیریت اقتصاد کلان برای رفع هرگونه اثرات منفی این سیاست‌ها لازم است. بنابراین بهترین اقدام، سرعت‌بخشیدن به روند اصلاحات اقتصادی است».

اطلاعات

به‌وقت حکمت!

● **محمدعلی فیاض‌بخش**:...:
سیدی کارمان اما فقط نتجاست که هم قاصب نادریم و هم از سر فضولی بیجا.
گاه مقایسه‌های بیجا می‌کنیم در رعایت حکمت‌ها و مصلحت‌سنجی‌ها و البته بیجا لجمان در می‌آید؛ از بس زیادخواه و لجبوجیم! ازجمله ناصبوری‌مان، اینکه بعد از هشت سال تماشاکری بر تسلط و تصرف یک قبیله بر حرث و نسل، پنج نینچ سال بعد از آن، نظاره بر مطالبه‌گری همان قبیله روی مواردی که خود باید پاسخ‌گویش باشد، همچنان شتاب می‌ورزیم و بی‌تابی و بی‌صبری می‌کنیم بر یک تشر خشک‌وخالی؛ و دریغ از یک اخم و اشلم نه‌چندان جدی؛ از بس در فهم و درک حکمت‌ها ناتوان و عوامیم ما‌عوام...
پاسخ صبر و انصاف ما، در زمانی که دیگر «صبردانمان» در حال پاره‌شدن است نیز انتظاری بیجا نیست.
همان آقا، روزگاری «قطعه‌مدان» آنها را به تمسخر گرفته بود؛ و امروز با تمام وجودمان احساس می‌کنیم نتایج پارگی آن قطعه‌نامه‌ها و دردیکی آن قطعه‌مدان‌هاشان را؛ ما اما امروز بیم آن داریم که «انصاف‌دانمان» نیز جروا جر شود.

کیتان

چریک‌ها به‌مرخصی نمی‌روند!

● رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار چند روز پیش با جمعی از کارگران و کارآفرینان کشور به نکته‌ای کلیدی اشاره کردند: «دشمنان ما فهمیده‌اند که در جنگ سخت نظامی طرفی نخواهند بست. بنده قبل از این هم در دوره رئیس‌جمهور دیگر آمریکا گفتم‌که دوران یزیدورو گذشته است. یزید، می‌خورد، می‌دانند این را که اگر ضربه بزنند، چند برابر ضربه خواهند خورد. امروز اتاق جنگ علیه ما، وزارت خزانه‌داری آمریکااست»...
شما اهرم اصلی خزانه‌داری در تحمیل جنگ اقتصادی علیه کشورهای دیگر عبارتند از؛ «دلار به‌عنوان ارز واسط بین‌المللی»، «نیوپورک به‌عنوان هاب تراکنش‌های دلاری دنیا» و «جهانی‌شدن ارتباطات متقابل مالی». هر چقدر کشور هدف وابستگی و ارتباط بیشتری با این سه اهرم داشته باشد، ضربه‌زدن به آن برای چریک‌های کت‌وشلوازی خزانه‌داری آسان‌تر خواهد بود...
طی سه سالی که از امضای توافق هسته‌ای می‌گذرد این آرایش جنگی همچنان به‌قوت خود باقی است. ساده‌لوحی بزرگی است اگر کسی گمان کند واشنگتن به‌واسطه بستن یک معاهده چندجانبه، نگرش امنیت ملی خود را تغییر نمی‌دهد.

مشک‌ولکد به‌خودروی ظرفیت

● سخنرانی محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان که به مناسبت بزرگداشت روز استاد در دانشگاه امیرکبیر برگزار شد، حواشی ناخوشایندی به همراه داشت. برخی از دانشجویان خاص با در دست‌گرفتن پلاکاردهایی نسبت به حضور وی در این دانشگاه اعتراض کردند. همچنین پس از پایان سخنرانی وزیر خارجه برخی از آنها به اتمومیل ظرفیت حمله کرده و طبق گفته یکی از آنها در گفت‌وگو با جماران این عده با مشتش‌ولکد به خودروی وزیر آسیب رساندند. این در حالی است که اخیرا حملات سازمان‌یافته به وزیر خارجه با توجه به نزدیک‌شدن به روزهای حساس تصمیم‌گیری ترامپ درباره برجام، به شکل قابل‌توجهی افزایش داشته است.

politics@sharghdaily.ir

دیپلماسی

مارکوس لایتنر، سفیر سوئیس، در گفت‌وگو با «شرق»

برجام می‌تواند بدون آمریکا ادامه پیدا کند

لایتنر، سفیر تانک شرق

لیلا ابراهیمیان: سیاست به‌ویژه سیاست آمریکا آخرین موضوعی است که می‌خواهد درباره آن گفت‌وگو کند؛ اما به همان اندازه علاقه دارد درباره روابط علمی-اقتصادی میان ایران و سوئیس بگوید. در میانه گفت‌وگو به نکته‌ای اشاره می‌کند که گویی همان الگوی رفتار «مارکوس لایتنر»، سفیر سوئیس، است: مردم سوئیس درباره چیزی که مطمئن نیستند، قراردادی امضا نمی‌کنند یا همکاری نمی‌کنند. به گفته لایتنر، سوئیس به‌عنوان میزبان تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران به آینده توافق برجام خوش‌بین است. او معتقد است: برجام یک قرارداد کلاسیک بین‌المللی نیست، قطع‌نامه شورای امنیت است که ذی‌نفع‌های متعددی دارد. بنابراین برجام می‌تواند بدون حضور آمریکا ادامه پیدا کند؛ اما باید دید که تصمیم ایران چیست. لایتنر تاکید می‌کند اروپا علاقه‌مند است درباره مسائل موشکی، منطقه‌ای و حقوق بشر با ایران گفت‌وگو کند و این جدای از مسئله برجام است.

✎ برای اجرائی‌شدن مالکیت فکری در ایران، سوئیس چه پیشنهادی برای همکاری دارد؟

تبادل‌نظر بین مقامات مسئول برای شناسایی زمینه‌های همکاری در جریان است. فکر می‌کنم بتوان در زمینه حفاظت از حق امتیاز و نشان تجاری، برخورد غیرتعیض‌آمیز نسبت به ثبت محصولات دارویی و مبارزه با محصولات تقلبی و قاچاق کار کرد.

✎ در این نقشه راه کدام حوزه‌ها مورد استقبال طرف ایرانی است؟

فکر می‌کنم چون نقشه راه را هر دو طرف امضا کردند همه مفاد آن مورد علاقه دو طرف است. این یک توافق برد- برد است و داریم سعی می‌کنیم همه آن را اجرائی کنیم.

✎ آیا این نقشه ایده‌آل است که بین ایران و سوئیس طراحی شده است. موانع داخلی و بین‌المللی اجرائی‌شدن آن چیست؟

بیشتر به فرصت‌ها فکر می‌کنیم تا موانع اجرائی آن. در نهایت شرکت‌های بخش خصوصی، سرمایه‌گذاران و دانشگاه‌ها چارچوب‌هایی را نقشه راه در اختیارشان قرار داده بررسی می‌کنند. در واقع نقشه راه در را باز می‌کند. آنها شرایط سرمایه‌گذاری، امکان واردات یا زمینه‌های تبادل علمی را که ما با استفاده از نقشه راه تسهیل می‌کنیم، بررسی می‌کنند. خوش‌بین هستیم که این در بارشده. در جهت تحکیم روابط دوجانبه استفاده خواهد شد.

✎ برای اینکه یک نقشه راه عملیاتی شده و بتواند به نتیجه برسد، چهار محور را در نظر می‌گیرند؛ فرصت‌ها، تهدیدها، مزایا و معایب. در کنار فرصت‌ها و مزایا به تهدید و معایب هم اشاره کنید.

من فکر می‌کنم اگر همکاری افزایش یابد، برای هر دو طرف سودمند خواهد بود. تنها تهدید می‌تواند این باشد که افراد از آن استفاده نکنند و از آن در وارد نشوند. ولی از نظر من این جنبه تهدید یا ریسک

برای ایران و سوئیس ندارد. چیزی که ما مدیده‌ایم این است که همکاری همیشه سودمند بوده است. از ۲۲ اردیبهشت‌ماه به هر دلایی آمریکا

تعلیق تحریم‌های هسته‌ای ایران را تمدید نکند و از برجام خارج نشود. آیا ممکن است روی روابط ایران و سوئیس و همکاری دوجانبه تأثیر بگذارد؟

سوئیس همان‌طور که می‌دانید، میزبان مذاکرات برجام بود؛ بنابراین به حمایت از این قرارداد ادامه می‌دهیم و خواش‌بین هستیم که تا بعد از ۱۲ می هم پابرجا باشد. این از نظر ما یک قرارداد کاری و دستاورد مهم سیاسی است و تاکید ما بر حفظ آن است. اگر اقرار باشد آمریکا از برجام خارج شود، باید دید که ایران چه تصمیمی خواهد گرفت. فکر می‌کنم روابط دوجانبه ایران و سوئیس همیشه بر پایه اعتماد بوده است. بنابراین معتقدم هر تصمیمی اتخاذ شود تأثیری روی روابط کلی ایران و سوئیس نخواهد داشت.

✎ اینکه ممکن است آمریکا از برجام خارج نشود یک سوی مسئله است؛ اما یک سوی ماجرا این است که ممکن است آمریکا از برجام خارج نشود. آیا در آن صورت ایران و اروپا می‌توانند بدون حضور آمریکا ادامه دهند؟

همان‌طور که می‌دانید، برجام یک قرارداد کلاسیک بین‌المللی نیست بلکه قطع‌نامه شورای امنیت است و طرف‌های مختلفی در آن ذی‌نفع هستند. بنابراین می‌تواند بدون حضور آمریکا ادامه پیدا کند اما باید دید که تصمیم ایران چیست.

✎ با توجه به اینکه سوئیس و اتریش میزبان کشورهای مذاکره‌کننده پرونده هسته‌ای ایران بودند، نقش این دو کشور در پایبندنگه‌داشتن ایران و آمریکا چه می‌تواند باشد؟

ما به‌وضوح داریم مزایای قرارداد را نشان می‌دهیم. برجام برای تمام کشورهایی که در آن هستند، سودمند است. این چیزی است که ما در واشنگتن و تهران نشان می‌دهیم.

✎ چندی‌قبل، اتحادیه اروپا برای وضع تحریم‌هایی علیه ایران دور هم جمع شدند که به نتیجه نرسید. آنجا اتریش، اسپانیا و ایتالیا از ایران حمایت کردند. اگرچه سوئیس عضو اتحادیه اروپا نیست ولی به‌عنوان یکی از میزبان‌های کشورهای مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران، اظهارنظری از آنها در رسانه‌ها مشاهده نشد.

از آنجا که ما عضو اتحادیه اروپا نیستیم درباره مسائل داخلی آن اظهار نظر نمی‌کنیم.

✎ اگر اتحادیه اروپا تحریم‌هایی علیه ایران وضع کند، در آن صورت سوئیس چه کاری می‌تواند انجام دهد؟

یک مسئله موردبحث، برجام است که تاکید بر حفظ آن است. یک مسئله مواردی که بیرون برجام هستند. من نمی‌توانم از طرف اتحادیه اروپا صحبت کنم اما قطعاً مواردی بیرون از برجام وجود دارد که برای اتحادیه اروپا مهم است؛ مثل حقوق بشر، مسئله موشکی و منطقه‌ای. اروپایی‌ها مایل هستند در این زمینه‌ها با ایران صحبت کنند. فکر می‌کنم صحبت سر تحریم‌ها نیست بلکه بر سر پرداختن به این مسائل است. ما عضوی از اتحادیه اروپا نیستیم بنابراین نظردادن سخت است. ولی نظر من این است که این موضوعات همیشه وجود داشتند ولی کنار گذاشته شدند و اروپا مایل است درباره مسائل منطقه‌ای و موشکی با ایران هم گفت‌وگو شود.

✎ وزیر خارجه ایران بارها اشاره داشته که ایران برای گفت‌وگو آماده است ولی هیچ‌کدام از این گفت‌وگوها ارتباطی به برجام ندارد. نظر شما در این باره چیست؟

بدیهی است که ما طرفدار هر گفت‌وگویی که به افزایش اعتماد طرفین در منطقه بینجامد، هستیم. چنین پیشنهادهایی معمولاً رویکرد بالا به پایین دارند و محور آنها ساختار امنیت منطقه است. شاید بتوان رویکرد پایین به بالا را هم امتحان کرد و نقشه راه علاقه زیادی داریم و خیلی هم نسبت به آن خوش‌بین هستیم؛ بنابراین پله‌پله جلو می‌رویم. گفت‌وگو در مورد جلوگیری از توفان‌های شن.

✎ بعد از برجام یکی از مسائلی که مطرح می‌شد حل مشکلات بانکی و بیمه‌ای بود. آیا الاان بین بانک‌های ایرانی و سوئیسی این همکاری برقرار شده است.

بانک‌های خاصی هستند که در سوئیس همکاری بانکی با ایران انجام می‌دهند. ولی این‌طور نیست که یک رابطه فراگیر و کامل حاکم باشد.

✎ مانع اصلی به نظر شما چیست؟

هر بانکی فرصت‌هایش را در ایران و در معرض خطر قرارگرفتن این‌منافع را در آمریکا سبک و سنگین می‌کند. درست است که تحریمی از سوی سوئیس علیه ایران وجود ندارد، ولی بانک‌ها تحولات بین‌المللی را دنبال می‌کنند.

✎ یکی دیگر از مسائلی که می‌تواند در اینجا مورد پرسش باشد، به سیاست سوئیس در قبال مهاجران برمی‌گردد. حدود چهار سال

پیش، مهاجران که چند نفر از آنها ایرانی بودند در سوئیس چندبار اعتصاب کردند. سوئیس چه راهبردهایی برای حل این مسئله درنظر گرفت؟

در سال ۲۰۱۴ بعضی از ایرانی‌هایی که در سوئیس بودند برای تسریع روند پناهندگی خود اقدام به اعتصاب غذا کردند. موضوع پس از چند روز ازطریق گفت‌وگو حل شد. به‌طورکلی سوئیس در چند سال گذشته تغییراتی را درراستای تسریع روند رسیدگی به درخواست‌های پناهندگی ضمن بررسی دقیق پرونده‌ها اعمال کرده است.

✎ سیاست کلی سوئیس درباره مهاجران از کشورهای مختلف چیست؟

امروزه ۲۵ درصد جمعیت سوئیس را افراد خارجی تشکیل می‌دهند. دوسوم این افراد از اتحادیه اروپا یا کشورهای دیگر هستند که با آنها ترتیبات دوجانبه‌ای به‌منظور تردد آزاد افراد داریم. این گروه برای دسترسی به بازار کار بر اتباع سایر کشورها اولویت دارد. درباره سیاست‌های پناهندگی، سوئیس هدف روشنی را دنبال می‌کند. افرادی که به حفاظت نیاز دارند، باید در سوئیس این حفاظت را دریافت کنند، افرادی که نیازی به حفاظت ندارند باید هرچه زودتر کشور سوئیس را ترک کنند.

✎ سوئیس به‌عنوان حافظ منافع آمریکا در ایران هم حضور دارد. موارد و پرونده‌هایی که به شما از سوی دو کشور مراجعه می‌شود، در چه مواردی است؟

دو بخش وجود دارد؛ یکی بخش کنسولی است که ما در آن به تبعه‌های آمریکا در ایران خدمات ارائه می‌کنیم. یکی هم بخش سیاسی است که ما در آن نقش پیام‌رسان را بازی می‌کنیم. ما پیام‌های آمریکا را برای ایران و برعکس می‌بریم.

✎ آیا پیام‌های رسمی ازسوی ایران برای متعهدماندن آمریکا به دریافت شده یا از آمریکا به ایران در حوزه برجام پیام رسمی آمده است؟

همان‌طور که می‌دانید نامه‌رسان باید نگهدارنده محتوای نامه باشد.

✎ آیا سوئیس می‌تواند به‌عنوان حافظ منافع آمریکا در ایران اقدام یا نکنی به بهبود روابط دو کشور کند؟

تا حدی که یک پیام‌رسان می‌تواند اعتماد بین دو کشور را تسهیل کند، آماده کمک هستیم. می‌دانید که نقش ما همیشه بستگی به دو کشور و تمایل آنها به پیشروی دارد.

✎ زمانی هم سوئیس حافظ منافع ایران در مصر بود.

قبلاً من سفیر سوئیس در مصر بودم. هنوز رسماً حافظ منافع ایران در مصر هستیم. ولی مقداری شکل آن با کاری که در ایران به‌عنوان حافظ منافع آمریکا داریم، فرق می‌کند.

✎ چه فرقی دارد؟
بخش حافظ منافع اینجا توسط سفارت سوئیس کارهایش انجام می‌شود. اما بخش حافظ منافع ایران در مصر را خود ایران تحت حکم حفاظت منافع سوئیس اداره می‌کند.

✎ در کدام حوزه به نظر شما مسائل و مشکلات قابل‌حل‌تر و در کدام بیشتر است؟ ایران و مصر با ایران و آمریکا؟

ما در اختیار این کشورها هستیم و تلاش می‌کنیم که مسائل میان آنها حل شود. ما می‌توانیم کمک کنیم و نظراتمان را درباره چگونگی اعتمادسازی بیان کنیم. درعین‌حال مدتی است که یک حکم حفاظت منافعیی دیگر هم به کارمان اضافه کرده‌ایم و حافظ منافع ایران در عربستان هم هستیم. ما سابقه‌ای طولانی در این زمینه داریم. این بر مبنای اعتمادی است که ایران به ما دارد و به دلیل همین اعتماد، حفاظت منافع خود را در عربستان سعودی به سوئیس می‌دهد.

✎ آیا بین اعتمادداشتن می‌تواند چشم‌انداز روشنی برای این باشد که بتوانیم رابطه ایران و سوئیس را در حوزه اقتصادی و سیاسی درنظر بگیریم؟

احتمالاً می‌دانید که سوئیسی‌ها به‌راحتی نقشه راه و تفاهم‌نامه امضا نمی‌کنند. به اجراکردن این نقشه راه علاقه زیادی داریم و خیلی هم نسبت به آن خوش‌بین هستیم؛ بنابراین پله‌پله جلو می‌رویم. هیئت علوم، تکنولوژی و نوآوری نقطه عطف مهمی برای همکاری دو کشور خواهد بود.

✎ یکی‌دیگر از موضوعاتی که شاید برای برخی از مخاطبان مهم باشد، نظرسنجی‌ای است که در اواسط خرداد ۱۳۹۵ در سوئیس انجام شد و در آن نظرسنجی مردم سوئیس به بارانه دوهزارو ۵۰۰ دلاری «نه» گفتند.

ما حداقل چهاربار در سوئیس درباره هر چیزی که فکر کنید رای می‌دهیم یا رای‌گیری داریم. آن مسئله این بود که آیا دولت بدون هیچ پیش‌شرطی به همه افراد پرداختی ماهانه بدهد یا نه، سوئیسی‌ها با این ابتکار مخالفت کردند چون هم بار مضاعفی بر دارایی عمومی وارد می‌کرد و هم چنین پرداختی می‌توانست بر جذب مهاجران به کشور تأثیر داشته باشد. نکته آخر اینکه سوئیسی‌ها می‌خواستند اطمینان داشته باشند که یارانه موردنظر به دست کسانی برسد که بیشتر به آن نیاز دارند.

ادامه از صفحه اول

شهردار تهران؛ انتخاب میان سیاست یا تخصص

به بیانی دیگر مسئله بی‌کاری برای افراد دارای تحصیلات عالی عمیق‌تر است. یکی از مهم‌ترین عوامل چنین وضعیتی ساختار اقتصادی شهر تهران است که تشابهات اندکی با اقتصاد مبتنی بر دانش دارد. حال اگر دیگر چالش‌های شهر نظیر مسائل زیست‌محیطی، ایمنی و تاب‌آوری را نیز در معادله وارد کنیم، درخواهیم یافت که تهران شهری فاقد رقابت‌پذیری است. اگر تعریف سیتی‌گروپ از رقابت‌پذیری را مینا قرار دهیم، رقابت‌پذیری شهری توانایی‌های به‌اثبات‌رسیده شهرها در جذب سرمایه، کسب‌وکارها و استعدادها را نشان می‌دهد. از این منظر شهر تهران نیازمند بازتعریف فعالیت‌های اقتصادی خویش است تا هم کانال‌های درآمدی جدید را معرفی و هم ظرفیت‌های جدید اقتصادی را ایجاد کند. اصولاً بخش قابل ملاحظه‌ای از رقابت‌پذیری را در ایجاد خلاقت و نوآوری می‌توان جست‌وجو کرد؛ رقابت‌ت‌هایی که معمولاً استارت‌آپ‌ها و بنگاه‌های نوآور در آن پیشرو هستند. اگر نگاهی به متوسط سنی تأسیس‌کنندگان استارت‌آپ‌ها بیندازیم، درخواهیم‌یافت که بخش اعظم آنها جوانانی با ایده‌های نو، نگاهی نو و انگیزه‌هایی سیری‌ناپذیر در تلاش و موفقیت هستند. در عصر جدید، موفق‌ترین شرکت‌ها دیگر شرکت‌های غول‌آسای صنعتی نیستند، بلکه شرکت‌هایی هستند که جوانان خلاق در کاراز نشان‌دهان تأسیس می‌کنند، تهران موفق نخواهد شد مگر آنکه همین ایده‌ها و نو و خلاقانه را در مدیریت شهری وارد کند. مسیر ایده‌های گذشته نه‌تنها مشکلات پیش‌گفته را حل نخواهد کرد، بلکه روزبه‌روز تهران را در مسابقه رقابت‌پذیری عقب‌تر خواهد برد. دیگر مسائل تهران با ایده‌های کهنه و رنگ‌ورفته قابل اصلاح نیست، تهران به ایده‌های جدید نیاز دارد که از طریق آن مسئله عاجل مالیه شهری را در مسیر درمان قرار دهد. از آنجایی که ظرفیت‌های ساختار فعلی اقتصاد تهران بیش‌خوړ شده و تهی از امکان بهره‌برداري است، راه‌حل‌هایی نظیر تراکم‌فروشی، تکیه بر ساختار سنتی اقتصادی، سیاست‌های عرضه‌محور ترافیک و به‌طور کلی تلاش برای حل مشکلات از طریق راه‌حل‌های کهنه و رسوب‌زده بوروکرات‌ها و مدیرانی با افتخارات ریشه‌زده در ایده‌های ازمذافتاده و جلاده‌شده یا رنگ‌بویوی سیاست، چاره مسائل تهران نیست. تهران ایده‌های نو و جسورانه می‌خواهد. شهر تهران از ظرفیت‌های بالایی برای اقتصاد دانش‌بنیان برخوردار است؛ بر‌خورداری از تعداد زیادی از دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی، وجود مراکز رشد و حمایت از نوآوری‌ها، قوانین و زیرساخت‌های قانونی، حمایت از نوآوری‌ها و تعداد زیاد جوانان دانش‌آموخته (و البته بی‌کاری) که در صورت ترسیم نگاهی نو در شهر می‌توانند مشکلات شهر را کاهش دهند. در بسیاری از کلان‌شهرهای مدرن و رقابت‌پذیر مسائل و مشکلات با مشارکت بنگاه‌های خلاق و استارت‌آپ‌ها حل می‌شوند. آلودگی هوا و خاک، ترافیک، تفکیک و جمع‌آوری زباله و حتی مالیه شهر مسائلی هستند که می‌توانند با راه‌های جدید حل شوند. اولین قدم اما انتخاب شهرداری جوان، متخصص و باتجربه است.

ادامه از صفحه ۴

در خدمت و خیانت مومیایی

از این هم بگذریم که تلقی زیباکلام از تا یازدهم بعدترین تعبیر‌هاست و بدیهی است که مُراد مارکس از ادای این سخن، بخشیدن «توان» تازه به فلسفه بوده، نه آن‌که تفکر در هستی و فلسفه را به تعطیل وادارد. در جایی دیگر از داستان، افضل در گفت‌وگو با استاد، به‌اتفاق می‌پرسد: «خیلی از شخصیت‌هایی که به ما آموخته بودند که پست، پلید، خائن، وابسته و مزدور هستند، شما به‌نوعی تیره می‌کنید و در عوض خیلی از خوب‌ها را با مشکل برپایان مواجه ساخته‌اید، بالاخره این وسط ما بایست به حرف شما گوش کنیم... به با حرف تاریخ رسمی؟» استاد پاسخ می‌دهد که «به حرف هیچ‌کدام‌مان، بلکه بایستی به عقلمان رجوع کنید!» اینک با رجوع به عقل ناخبیخ و با این تلقی که ادبیات «روایت خاموشان» است، تنها تصویری که به چشم ما می‌آید صورت بهت‌زده هدایت رو به آینه تاریخ است که اثری هنری از واقعیت زمانه‌اش خلق کرده، اثری نامیرا که در برابر ما واقع تاب نمی‌آورد. به‌قول خودش «قصه فقط یک راه قرار برای آرزوهای ناکام است.» مفهوم قصه نزد رای هدایت خود به مسئله‌ای بدل می‌شود. پاسخ هدایت درباره حقیقت داستان چنین است: «اگر ممکن بود در یک لکه مرکب، یا شعاع رنگین، تمام هستی‌ام مزجوج شود و بعد از این، امواج و اشکال آن‌قدر بزرگ می‌شد و می‌دانید که به‌علکی موج و ناپیدی‌شد می‌آزود می‌رشد رسیده بودم.» به‌تعبیری شاید هدایت به آرزوی خود رسیده، آثار اودست‌کم «بوف کور»، همان لکه مرکبی است که تا امروز ما دوانیده است و حکایت مومیایی برخاسته از خاک و طرقداران او نیز، به آخر «بوف کور» می‌ماند: همان گورکنی که کوزه را در جای قبر یافته بود. آن را زیر بغل می‌زند و می‌رود، مرک را آزرده بود حالا هم با خودش می‌برد. آنچه می‌ماند روشن دست تفکری از سنخ تفکر زیباکلام است که روایت جان‌بسرشدن روشنفکرانی چون صادق هدایت و دیگران را در عصر پهلوی، با جعل روایت همدستی روشنفکران و مشروطه‌خواهان و آزادی‌خواهان و مردم کوچ‌ه‌بازار با رضاشاه، تاخت می‌زند.